

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 22 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Pašto perlaidų paslauga — Direktyva 97/67/EB — Taikymo sritis — Nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias suteikiamos išimtinės teisės teikti pašto perlaidos paslaugą — Valstybės pagalba — Ekonominė veikla — Visuotinės ekonominės svarbos paslaugos“

Byloje C-185/14

dėl *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas, Bulgarija) 2014 m. balandžio 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. balandžio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

EasyPay AD,

Finance Engineering AD

prieš

Ministerski savet na Republika Bulgaria,

Natsionalen osiguriteln institut

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einanti pirmosios kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai J. L. da Cruz Vilaça (pranešėjas), A. Arabadjiev, C. Lycourgos ir J.-C. Bonichot,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. birželio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *EasyPay AD*, atstovaujamos direktoriaus B. Grigorov,
- *Natsionalen osiguriteln institut*, atstovaujamo direktoriaus B. Petkov,
- Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Petranova ir D. Drambozova,
- Europos Komisijos, atstovaujamos G. Koleva, R. Sauer ir C. Vollrath,

* Proceso kalba: bulgarų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 15, 1998, p. 14; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 3 t., p. 71), iš dalies pakeistos 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB (OL L 52, p. 3; toliau – Direktyva 97/67), ir SESV 106 bei 107 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Easy Pay AD* ir *Finance Engineering AD* ginčą su *Ministerski savet na Republika Bulgaria* (Bulgarijos Respublikos ministrų taryba, toliau – Ministrų taryba) ir *Natsionalen osiguritelen institut* (Nacionalinis socialinės apsaugos institutas, toliau – institutas) dėl kai kurių Nutarimo dėl pensijų ir draudimo laikotarpių (*Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh*, toliau – nutarimas) straipsnių panaikinimo ar paskelbimo negaliojančiais.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagal Direktyvos 97/67 1 straipsnį:

„Šia direktyva nustatomos bendros taisyklės dėl:

- pašto paslaugų teikimą reglamentuojančių sąlygų,
- universaliųjų pašto paslaugų teikimo Bendrijoje,
- universaliųjų paslaugų finansavimo tokiomis sąlygomis, kuriomis garantuojamas nuolatinis tokių paslaugų teikimas,
- tarifų nustatymo principų ir universaliųjų paslaugų apskaitos skaidrumo,
- universaliųjų paslaugų kokybės standartų nustatymo ir sistemos, garantuojančios tokių standartų atitikimą, sukūrimo,
- techninių standartų suderinimo,
- nepriklausomų nacionalinių reguliavimo institucijų sukūrimo.“

- 4 Šios direktyvos 2 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos:

- 1) pašto paslaugos: paslaugos, kurias sudaro pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir skirstymas;

<...>

- 4) surinkimas: pašto paslaugų teikėjo vykdoma pašto siuntų surinkimo operacija;
- 5) skirstymas: procesas pradedant rūšiavimu skirstymo centre ir baigiant pašto siuntų pristatymu nurodytu adresu;
- 6) pašto siunta: adresuota ir galutinės formos siunta, kurią turi gabenti pašto paslaugų teikėjas. Be korespondencijos siuntų, tokios siuntos taip pat apima, pavyzdžiui, knygas, katalogus, laikraščius, periodinius leidinius ir pašto siuntinius su prekėmis, kurios turi komercinę vertę arba jos neturi;
- 7) korespondencijos siunta: rašytinis pranešimas, užrašytas ant bet kokios fizinės medžiagos, siūstinas ir pristatytinas ant pačios siuntos ar pakuotės siuntėjo nurodytu adresu. Knygos, katalogai, laikraščiai ir periodiniai leidiniai nėra laikomi pašto korespondencija;

<...>“

- 5 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2012/21/ES dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (OL L 7, 2012, p. 3, toliau – VESP sprendimas), 2 straipsnyje nustatyta:

„1. Šis sprendimas taikomas vienai iš toliau nurodytų kategorijų priklausančiai valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, suteiktai įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, kaip nurodyta [SESV] 106 straipsnio 2 dalyje:

- a) kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų, kurių vertė per metus neviršija 15 mln. [eurų], teikimą kitose nei transporto ir transporto infrastruktūros srityse; <...>

2. Šis sprendimas taikomas tik tada, kai įmonei pavedama teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugą ne ilgesnį nei dešimties metų laikotarpį. Kai pavedimo laikotarpis ilgesnis nei dešimt metų, sprendimas taikomas tik tada, kai paslaugos teikėjas turi imtis didelių investicijų, kurios turi būti amortizuotos per ilgesnį laikotarpį pagal bendruosius apskaitos principus.

<...>“

- 6 Šio sprendimo 3 straipsnis, susijęs su pagalbos suderinamumu ir pranešimo reikalavimo netaikymu, suformuluotas taip:

„Valstybės pagalba kompensacijos už viešąją paslaugą forma, kuri atitinka šiame sprendime nustatytas sąlygas, yra suderinama su vidaus rinka, jai netaikomas išankstinio pranešimo reikalavimas, kaip numatyta [SESV] 108 straipsnio 3 dalyje, jeigu ji taip pat atitinka iš [ESV] [s]utarties ar Sąjungos tam tikros sektorių teisės aktų kylančius reikalavimus.“

- 7 VESP sprendimo 10 straipsnyje, kuriame įtvirtintos pereinamojo laikotarpio nuostatos, numatyta:

„Šis sprendimas taikomas iki jo įsigaliojimo skirtai individualiai pagalbai ir pagalbos schemoms laikantis šių nuostatų:

- a) pagalbos schemas, patvirtintos prieš įsigaliojant šiam sprendimui, kurios laikytos suderinama [suderinamomis] su vidaus rinka ir kurioms netaikytas reikalavimas apie jas pranešti pagal [2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos] sprendimą 2005/842/EB [dėl [SESV] [106] straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 312, p. 67)], ir toliau laikomos suderinamos su vidaus rinka; joms dar dvejus metus netaikomas reikalavimas apie jas pranešti;

<...>“

- 8 Pagal šio sprendimo 11 straipsnį juo „panaikinamas Sprendimas 2005/842/EB“.
- 9 VESP sprendimo 12 straipsnyje numatyta: „Šis sprendimas įsigalioja 2012 m. sausio 31 d.“

Bulgarijos teisė

- 10 Remiantis Socialinės apsaugos kodekso (*Kodeks za sotsialno osiguriavane*) 106 straipsniu, šio kodekso 6 skyriaus „Privalomasis pensijų draudimas“ taikymas ir pensijų išmokėjimas reglamentuojamas Ministrų tarybos priimtu teisės aktu.
- 11 Nutarimo, priimto 2000 m. kovo 10 d. Ministrų tarybos įsakymu Nr. 30, 50 straipsnyje nustatyta: „Pensijas ir priedus išmoka [instituto] teritoriniai skyriai per pašto skyrius ir šalies viduje esančius bankus <...>“
- 12 Nutarimo 51 straipsnyje patikslinama, kad „pensijas ir priedus pašto skyriai išmoka pensininko nuolatinio arba tuometinio adresu nutarime nustatyta tvarka“.
- 13 Kaip nustatyta nutarimo 54 straipsnio 1 dalyje, „[instituto] teritorinis skyrius visiems pensininkams išduoda mokėjimo kvitą, kuriuo remdamasis pašto skyrius jiems išmoka pensiją (-as) ir priedus. Pensijos gavėjo pasirašytas mokėjimo kvitas laikomas įrodymu, kad mokėjimas įvykdytas.“
- 14 Nutarimo 58 straipsnyje numatyta:
- „[Institutas] reguliariai perveda pensijoms ir priedams išmokėti reikalingas sumas *Balgarski poshti EAD* [(toliau – *Balgarski poshti*)] teritoriniam skyriui, kad būtų užtikrinta, jog pinigai bus išmokėti laiku. <...>“
- 15 Nutarimo 92 straipsnyje nustatyta:
- „1) [Instituto] teritorinis skyrius pveda pensijoms išmokėti skirtas pinigų sumas į *Balgarski poshti* teritorinio skyriaus bendrąją sąskaitą. Piniginius reikalus, susijusius su atitinkamą mėnesį mokamomis pensijomis, [instituto] teritorinis skyrius ir *Balgarski poshti* teritorinis skyrius sutvarko iki to mėnesio pabaigos.
- 2) [Institutas] per savo teritorinius skyrius sumoka *Balgarski poshti* teritoriniams skyriams 8,5 tūkstantosios dalies kiekvieną mėnesį išmokamų pensijų už išmokant pensijas per pašto tinklą atliktą darbą. Ši suma pvedama iki kito mėnesio 7 d.
- 3) Pridėtinės vertės mokestį, mokėtiną už 2 dalyje nurodytas sumas, [instituto] teritorinis skyrius pveda *Balgarski poshti* teritoriniam skyriui kartu su 2 dalyje nurodyta suma.
- 4) 2 ir 3 dalyse nurodyti pvedimai atliekami pagal sąskaitą faktūrą, kurią *Balgarski poshti* teritorinis skyrius išrašo išmokėjęs pensijas tą mėnesį.
- 5) Tuo atveju, kai dėl pašto skyriaus darbuotojo kaltės pensija išmokama neteisingai, *Balgarski poshti* teritorinis skyrius grąžina atitinkamą sumą [instituto] teritoriniam skyriui.<...>“
- 16 Pagal iš dalies pakeisto Pašto paslaugų įstatymo (*Zakon za poshtenskite uslugi*, toliau – Pašto paslaugų įstatymas) 4 straipsnį „pašto paslaugos apima universaliąsias pašto paslaugas ir pašto paslaugas, nepriskiriamas prie universaliųjų pašto paslaugų“.

17 Pašto paslaugų įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Pašto paslaugų teikėjas, įpareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, šiame įstatyme nustatyta tvarka gali teikti ir kitas pašto paslaugas ir verstis kita veikla, kuri yra jo, kaip prekybos bendrovės, verslo veiklos dalis.“

18 Minėto įstatymo 29b straipsnyje patikslinama:

„Pašto paslaugų teikėjas, įpareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, savo veiklą organizuoja ir už ją atsiskaito pagal taikytinus apskaitos standartus ir taiko sąnaudų paskirstymo sistemą tiek visai prekybos veiklai, tiek atskirai šiai veiklai:

1. universaliosioms pašto paslaugoms pagal paslaugų rūšis,
2. pašto perlaidoms,
3. pagal 38 straipsnio 1–3 punktus prie universaliųjų pašto paslaugų nepriskiriamoms pašto paslaugoms,
4. kitai prekybos veiklai.“

19 Iš Pašto paslaugų įstatymo 38 straipsnio matyti, kad prie universaliųjų pašto paslaugų nepriskiriamos šios pašto paslaugos:

- „1. reklaminio pašto paėmimas, vežimas ir pristatymas,
2. 3 straipsnio 2 punkte nurodytos paslaugos,
3. kurjerių paslaugos,
4. pašto perlaidos.“

20 Kaip nustatyta Pašto paslaugų įstatymo 39 straipsnio 3 punkte, leidimas pagal šį įstatymą yra administracinis dokumentas, išduodamas, be kita ko, pašto perlaidų paslaugoms teikti.

21 To paties įstatymo papildomų nuostatų 1 straipsnio 9 punkte nustatyta, kad „pašto perlaidos“ yra pašto paslaugos, kai pinigų sumą pervedantis asmuo perveda ją gavėjui naudodamas popierinį dokumentą; tai atlieka pašto paslaugų teikėjo, turinčio leidimą teikti 39 straipsnio 3 punkte nurodytas paslaugas, darbuotojas“.

22 Pagal minėto įstatymo pereinamojo laikotarpio ir baigiamųjų nuostatų 70 straipsnį „[p]ašto paslaugų teikėjas, pagal 24 straipsnį įpareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, penkiolikos metų laikotarpį, skaičiuojamą nuo šio įstatymo paskelbimo „Darzhaven vestnik“ [(Oficialusis leidinys), 2010, Nr. 102, galioja nuo 2010 m. gruodžio 30 d.) dienos, yra prekybos veikla besiverčianti bendrovė [*Balgarski poshti*]“.

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

23 2000 m. kovo 10 d. įsakymu Ministrų taryba priėmė nutarimą; minėtas nutarimas įsigaliojo nuo 2000 m. sausio 1 d. Šiame nutarime numatyta, kad pensijas išmoka instituto teritoriniai skyriai per šalyje esančius bankus ir nacionalinės pašto paslaugų teikėjos *Balgarski poshti* – prekybos veiklą vykdančios bendrovės, kurios 100 % akcijų priklauso valstybei, – pašto skyrius. Šios pašto perlaidos apima pensijų išmokėjimą tiek pašto skyriuose, tiek gavėjo adresu; pastaruoju atveju pensijas išmoka

pašto darbuotojas. Tuo metu, kai priimtas šis nutarimas, *Balgarski poshti* buvo vienintelė įstaiga, pagal Pašto paslaugų įstatymą įgaliota teikti universaliąsias pašto paslaugas, prie kurių priskirtos ir pašto perlaidos.

- 24 Iš dalies pakeitus minėtą įstatymą, nuo 2009 m. lapkričio 3 d. pašto perlaidos nebepriskiriamos prie universaliųjų pašto paslaugų. *EasyPay AD* ir *Finance Engineering AD* yra įmonės, turinčios Ryšių reguliavimo komisijos išduotą leidimą teikti pašto perlaidų paslaugas. Todėl šios įmonės mano, jog, minėtu nutarimu suteikus *Balgarski poshti* išimtinės teises išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, ribojamos jų, kaip pašto paslaugų teikėjų, teisės ir kyla grėsmė laisvai konkurencijai.
- 25 Ministrų taryba tvirtina, kad skiriant ir išmokant pensijas vykdomos valstybės socialinio draudimo funkcijos, kurių negalima laikyti ekonomine veikla. Reglamentuojamojo pobūdžio aktu *Balgarski poshti* pavesta teikti viešąsias paslaugas, kurioms netaikoma konkurencijos teisė. Ministrų taryba priduria, kad tik ši bendrovė turi filialų tinklą visoje Bulgarijos teritorijoje, įskaitant mažai apgyvendintas sritis.
- 26 Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Socialinės apsaugos kodekso 106 straipsniu Ministrų tarybai suteikiama galimybė rinktis bendrovę, kuri geriausiai patenkintų viešąjį poreikį, ir tuo remdamasis padarė išvadą, kad *EasyPay AD* ir *Finance Engineering AD* pareikštą ieškinį reikia atmesti kaip nepagrįstą. Todėl šios šalys pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme.
- 27 Šiomis aplinkybėmis *Varhoven administrativen sad* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Ar tokia pašto paslauga, kaip pašto perlaidos, kai siuntėjas (šiuo atveju valstybė) perveda pinigų sumas gavėjams – asmenims, kuriems priklauso socialinės išmokos, nepatenka į Direktyvos 97/67 taikymo sritį ir dėl to jai taikomos SESV 106 ir 107 straipsnių nuostatos?
2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar SESV 106 ir 107 straipsniai aiškintini taip, kad jais draudžiami laisvos konkurencijos ribojimai teikiant tokias pašto paslaugas kaip aptariamoji, kai tai grindžiama privalomaisiais reikalavimais, susijusiais su piliečių konstitucinės pagrindinės teisės užtikrinimu ir valstybės socialine politika, ir kai tokia paslauga pagal savo pobūdį taip pat gali būti laikoma visuotinės ekonominės svarbos paslauga su sąlyga, kad paslaugos teikėjo gaunamas atlygis yra kompensacija, neviršijanti VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytos sumos?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 28 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar Direktyvą 97/67 reikia aiškinti taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siuntėjas (šiuo atveju valstybė) perveda pinigų sumas gavėjams per pašto paslaugų teikėją, įpareigotą teikti universaliąsias pašto paslaugas, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.
- 29 Primintina, kad Direktyvos 97/67 2 straipsnio 1 punkte pateiktas baigtinis sąrašas paslaugų, kurias apima sąvoka „pašto paslaugos“, kaip ji suprantama pagal šią direktyvą; šias paslaugas sudaro pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir skirstymas. Be to, šio straipsnio 6 punkte konkrečiai apibrėžta, kas laikoma „pašto siunta“ pagal šią direktyvą.

- 30 Tačiau nei 2 straipsnyje, nei jokiaje kitoje Direktyvos 97/67 nuostatoje neminimos finansinės paslaugos, taip pat ir tos, kurias papildomai teikia pašto paslaugų teikėjai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Asempre ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 31 punktą).
- 31 Taip pat reikia patikslinti, kad, atsižvelgiant į šios Direktyvos 97/67 nuostatos aiškumą ir išsamumą, jos negalima aiškinti plačiai, nes taip būtų išplėsta šios direktyvos taikymo sritis ir ji būtų taikoma situacijoms, kurių neapima (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Asempre ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 32 punktą).
- 32 Taip pat buvo nuspręsta, kad pašto perlaidos paslaugos, kai per viešą pašto tinklą atliekami mokėjimai fiziniams ar juridiniams asmenims kitų asmenų sąskaita ir jų pavedimu, nepatenka į Direktyvos 97/67 taikymo sritį (žr. Sprendimo *Asempre ir Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 34 punktą).
- 33 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyva 97/67 aiškintina taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siuntėjas (šiuo atveju valstybė) perveda pinigų sumas gavėjams per pašto paslaugų teikėją, įpareigotą teikti universaliasias pašto paslaugas, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.

Dėl antrojo klausimo

- 34 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją valstybei narei draudžiama tokiai įmonei kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje suteikti išimtinės teises išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis.
- 35 Pirmiausia primintina, kad norint konstatuoti valstybės pagalbą reikia, kad būtų tenkinamos visos SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos. Pirma, turi būti valstybės parama arba parama panaudojant valstybės išteklius. Antra, ši parama turi galėti daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Trečia, ja turi būti suteikta naudos asmeniui, kuris ja naudojasi. Ketvirta, ji turi iškraipyti konkurenciją ar kelti tokio iškraipymo pavojų (žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C-197/11 ir C-203/11, EU:C:2013:288, 74 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 36 Taigi, norint konstatuoti valstybės pagalbą, pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį visų pirma turi būti suteikta naudos įmonei.
- 37 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad įmonė, taikant Sąjungos teisės nuostatas konkurencijos srityje, yra bet koks ekonominę veiklą vykdomas subjektas, nepaisant jo teisinio statuso ir finansavimo būdo. Taip pat pasakytina, kad ekonomine veikla laikoma bet kokia veikla, kai konkrečioje rinkoje siūlomos prekės ar paslaugos (žr. Sprendimo *Compass-Datenbank*, C-138/11, EU:C:2012:449, 35 punktą).
- 38 Be to, nuspręsta, kad įstaigos, susijusios su valstybinio socialinio draudimo sistemos valdymu, atlieka išimtinai socialinę funkciją. Ši veikla grindžiama solidarumo principu ir ja nesiekama pelno. Išmokos yra numatytos įstatymuose ir nepriklauso nuo sumokėtų įmokų dydžio (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Poucet ir Pistre*, C-159/91 ir C-160/91, EU:C:1993:63, 18 punktą).
- 39 Patikrinti, ar pašto perlaidų vykdymas *Balgarski poshti*, taip išmokant pagrindinėje byloje nagrinėjamas pensijas, susijęs su valstybinio socialinio draudimo sistemos valdymu ir ar dėl šios priežasties ši veikla laikytina ekonomine veikla, kuriai taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis, turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

- 40 Šiomis aplinkybėmis primintina, jog tam, kad veikla nebūtų laikoma ekonomine, ji pagal savo pobūdį, tikslą ir jai taikomas taisykles turi būti neatskiriama susijusi su nacionaline pensijų sistema (pagal analogiją žr. Sprendimo *Aéroports de Paris / Komisija*, C-82/01 P, EU:C:2002:617, 81 punktą). Taigi pagrindinėje byloje reikia atsižvelgti į tai, kad pašto perlaidų vykdymas galbūt gali būti atskiriamas nuo šios sistemos.
- 41 Šiuo klausimu, be kita ko, iš nutarimo 50 straipsnio, 54 straipsnio 1 dalies ir 58 straipsnio matyti, kad senatvės išmokos, skiriamos pagal valstybinę socialinio draudimo sistemą, priskiriamos prie instituto funkcijų, o šis, vykdydamas šią funkciją, pasitelkia *Balgarski poshti* tik pensijų išmokėjimui užtikrinti.
- 42 Be to, nutarimo 50 straipsnyje numatyta, kad pensijos gali būti išmokamos ir per bankus. Remiantis duomenimis, kuriuos institutas pateikė Bulgarijos vyriausybei ir kuriuos ši nurodė per 2015 m. gegužės 1 d. posėdį, apie 53 % visų pensijų išmokama banko pavedimu. Taigi *Balgarski poshti* vykdomos pašto perlaidos nėra vienintelė priemonė pensijoms išmokėti.
- 43 Šios aplinkybės leidžia manyti, kad pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra veikla, kurią galima atskirti nuo nacionalinės pensijų sistemos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti šių aplinkybių svarbą, be kita ko, atsižvelgdamas į kitas jam žinomas faktines ir teisines aplinkybes.
- 44 Antra, tuo atveju, jei pagrindinėje byloje nagrinėjamas pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra veikla, kurią galima atskirti nuo valstybinio socialinio draudimo sistemos ir kuri laikytina ekonomine veikla, kyla klausimas, ar tai, kad valstybė narė suteikia įmonei išimtinės teises išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, gali būti nauda, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 45 Šiuo klausimu primintina, kad SESV 107 straipsnio 1 dalis netaikoma valstybės įsikišimo, laikomo kompensacija už paslaugas, kurias teikia šią kompensaciją gaunančios įmonės, vykdydamos savo su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, atveju, nes šios įmonės realiai negauna jokios finansinės naudos ir dėl minėtos įsikišimo priemonės neatsiduria palankesnėje konkurencinėje padėtyje, palyginti su kitomis su jomis konkuruojančiomis įmonėmis (žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C-197/11 ir C-203/11, EU:C:2013:288, 84 punktą ir Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 87 punktą).
- 46 Vis dėlto tam, kad konkrečiu atveju tokia kompensacija nebūtų pripažįstama valstybės pagalba, turi būti tenkinamos tam tikros sąlygos (Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 88 punktas).
- 47 Pirma, iš Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 89 punkto matyti, kad įmonei gavėjai privalo būti faktiškai pavesta vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti tam, kad tokia kompensacija nebūtų laikoma valstybės pagalba.
- 48 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar *Balgarski poshti* faktiškai pavesta vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus ir ar šie įpareigojimai aiškiai įtvirtinti pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose.
- 49 Antra, iš Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 90 punkto matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo nustatyti, ar kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, nustatyti iš anksto objektyviai ir skaidriai.
- 50 Šiuo klausimu pažymėtina, kad nutarimo 92 straipsnio 2 dalyje nurodyta bazinė suma, pagal kurią apskaičiuojama su viešosios paslaugos įpareigojimais susijusi kompensacija.

- 51 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar, taikant Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidentium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 92 punkte nurodytą sąlygą, kompensacija neviršija to, kas būtina, siekiant padengti visas išlaidas ar dalį jų, kurios patiriamos, kai pensijos išmokamos atliekant pašto perlaidas, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įsipareigojimų vykdymu.
- 52 Kai įmonė, kuriai pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, nepasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kaip pagrindinėje byloje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi įsitikinti, kad, remiantis Sprendimo *Altmark Trans et Regierungspräsidentium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 93 punkte nurodyta ketvirtąja sąlyga, kompensacijos dydis nustatytas remiantis išlaidų, kurių tipinė įmonė, gerai valdoma ir turinti pakankamai priemonių, būtų patyrusi vykdydama viešosios paslaugos įsipareigojimus, analize, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įsipareigojimų vykdymu.
- 53 Trečia, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad *Balgarski poshti* gaunamas atlygis yra kompensacija, neviršijanti VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos sumos, reikia patikslinti, kad šis sprendimas taikomas priemonėms, pripažįstamoms valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Libert ir kt.*, C-197/11 ir C-203/11, EU:C:2013:288, 102 punktą). Tik tuo atveju, jei nebūtų laikomasi šio sprendimo 47–52 punktuose nurodytų kriterijų ir jei būtų įvykdytos SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų taikyti minėtą sprendimą siekdamas nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama priemonė, laikytina valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnį, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį ir ar jai gali būti netaikoma SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta pareiga iš anksto pranešti.
- 54 Šiuo klausimu primintina, jog iš VESP sprendimo 11 ir 12 straipsnių matyti, kad šiuo sprendimu panaikinamas Sprendimas 2005/842 ir kad VESP sprendimas įsigalioja nuo 2012 m. sausio 31 d. Kaip pažymi Europos Komisija, VESP sprendimo 10 straipsnyje numatyta, kad pagalbos schemos, patvirtintos prieš įsigaliojant šiam sprendimui, kurios laikytos suderinamomis su vidaus rinka ir kurioms netaikytas reikalavimas apie jas pranešti pagal Sprendimą 2005/842, ir toliau laikomos suderinamos su vidaus rinka ir joms dar dvejus metus, t. y. iki 2014 m. sausio 31 d., netaikomas reikalavimas apie jas pranešti. Nuo tos dienos valstybės pagalbos schema turi tenkinti VESP sprendime nustatytas sąlygas, kad jai nebūtų taikoma pareiga pranešti.
- 55 Be to, kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 23 punkto, nutarimas įsigaliojo 2000 m. sausio mėn., paminėtina, kad pagal VESP sprendimo 2 straipsnio 2 dalį tuo atveju, jei paslaugų teikėjas visuotinės ekonominės svarbos paslaugą teikia daugiau kaip dešimt metų, minėtas sprendimas taikomas tik tada, kai paslaugos teikėjas turi imtis didelių investicijų, kad galėtų įvykdyti visuotinės ekonominės svarbos paslaugos įsipareigojimą, o tai turi įvertinti nacionalinis teismas.
- 56 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, jei pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra ekonominė veikla, į šios nuostatos taikymo sritį nepatenka situacija, kai valstybė narė suteikia tokiai įmonei, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, išimtinės teises išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, nes ši paslauga yra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, už kurią mokama kompensacija yra kaip atlygis už paslaugas, kurias ši įmonė teikia vykdydama su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo, iš dalies pakeistą 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB, reikia aiškinti taip, kad pašto perlaidos paslauga, kai siuntėjas (šiuo atveju valstybė) perveda pinigų sumas gavėjams per pašto paslaugų teikėją, įpareigotą teikti universaliąsias pašto paslaugas, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.**
2. **SESV 107 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, jei pašto perlaidų vykdymas pensijoms išmokėti yra ekonominė veikla, į šios nuostatos taikymo sritį nepatenka situacija, kai valstybė narė suteikia tokiai įmonei, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, išimtinės teises išmokėti pensijas naudojantis pašto perlaidomis, nes ši paslauga yra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, už kurią mokama kompensacija yra kaip atlygis už paslaugas, kurias ši įmonė teikia vykdydama su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus.**

Parašai.